

PRAVOPIS

Koncovky podstatných jmen – I/Y

- určují se podle rodu a vzoru

Mužský rod životný

PÁN - tvrdý vzor

- číslo jednotné: 3. a 6. pád **-ovi**

- číslo množné: 1. a 5. pád **-i**

4. a 7. pád **-y**

MUŽ - měkký vzor => vždy **-i, -í**

PŘESEDÁ - tvrdý vzor

- číslo jednotné: 2. pád **-y**

3. a 6. pád **-ovi**

- číslo množné: 4. a 7. pád **-y**

SOUDCE - měkký vzor => vždy **-i, -í**

POZOR!

- na vzory pán a muž u národností (např. Hráli jsme se Španěly (pány) a Francouzi (muži).)

Mužský rod neživotný

HRAD - tvrdý vzor => vždy **-y, -ý**

- !!! v koncovkách **-ích** (podle pomocného vzoru **LES**) vždy **í**

STROJ - měkký vzor => vždy **-i, -í**

POZOR!

- některá slova mohou mít dva vzory (např. korál: Nosím korále (stroje) i korály (hrady).)

- mimochodem slovo korál jako živočich je životného rodu a skloňuje se podle vzoru pán (3. vzor)

Ženský rod

ŽENA - tvrdý vzor => vždy **-y, -ý**
- !!! v koncovkách **-ami** v 7. pádě množného čísla vždy **i**

RŮŽE
PÍSEŇ
KOST } - měkký vzor => vždy **-i, -í**

POZOR!

- slovo chvíle má vzor růže, tedy přijdu za CHVÍLI
- na vzory žena a kost u názvů měst (např. Jel jsem z Opavy (ženy) do Boleslavi (kosti).)

Střední rod

MĚSTO - tvrdý vzor => vždy **-y, -ý**
MOŘE - měkký vzor => vždy **-i, -í**
KUŘE - vyskytuje se převážně u označení mlád'at
- číslo jednotné: 3. a 6. pád **-i**
- číslo množné: 7. pád **-y**
STAVENÍ - vyskytuje se převážně u tzv. podstatných jmen slovesných, čili podstatných jmen odvozených ze slovesného tvaru pomocí přípony -nutí (upnutí, stárnutí), -ení (lezení, pečení) nebo -ání (plavání, skákání)
- měkký vzor => vždy **-i, -í**

POZOR!

- slovo kníže bylo původně středního rodu, proto se stále skloňuje podle vzoru KUŘE, ač dnes spadá do rodu mužského životného

ZÁVĚREM!

- některá podstatná jména mohou patřit k více rodům (např. ten i ta sršeň, ten i ta svízel, ten i ta esej apod., nebo ten řádek a ta řádka jsou v množném čísle shodně ty řádky)
- některá podstatná jména mohou mít životnou i neživotnou podobu, pak se většinou mění jejich význam (ti roboti – podobní lidem, ty roboty – kuchyňské spotřebiče; a dokonce i ty roboty ženského rodu – práce)
- oči, uši, děti jsou v množném čísle rodu ženského, ač jsou v jednotném čísle rodu středního
- životnost a neživotnost neznamená vždy, že je věc živá nebo neživá (např. draci a sněhuláci sice nejsou živí, ale jsou životného rodu, naopak strom a mech jsou živé rostliny, ale neživotného rodu)

